

Actualisatie Activiteitenplan Internationale Agenda van Twente

Wat hebben we bereikt in 2008
Wat zijn de plannen voor 2009

Voorwoord

“In 2020 staat Twente bekend als een internationaal toonaangevende kennisregio in een grensoverschrijdende omgeving en behoort tot de Europese topregio’s op het gebied van innovatie en technologie.”

Dat is de missie die we in 2008 in Twente in de Internationale Agenda van Twente met elkaar hebben vastgelegd.

Die missie willen we bereiken langs drie strategische lijnen:

Strategielijn 1: Twente internationaal als kennis-, innovatie- en technologieregio profileren en positioneren.

Strategielijn 2: Faciliteren (in kennis, netwerken, geld, beleidsbeïnvloeding) van projecten uit de Agenda van Twente

Strategielijn 3: De internationale oriëntatie in Twente vergroten.

In dit activiteitenplan geven we aan welke activiteiten we ons in 2008 hadden voorgenomen, wat we in 2008 hebben bereikt, en wat de plannen zijn voor 2009. Deze actualisatie van het Activiteitenplan van de Internationale Agenda van Twente zullen we jaarlijks opstellen. De activiteiten richten zich uitdrukkelijk op de gehele regio Twente.

Terugkijkend op de afgelopen periode zien we dat het Internationale beleid van Twente zich vanaf 2006 in een kwartiermakersfase bevond. Nu ligt er een breed gedragen Internationale Agenda van Twente, en komt het accent te liggen op de uitvoering van voorgenomen activiteiten. Dit activiteitenplan begint met een samenvatting van hetgeen we tot nu toe hebben bereikt, als het gaat om de drie strategielijnen.

We weten nu al dat er in 2009 een aantal belangrijke ontwikkelingen op ons afkomt:

-in het voorjaar van 2009 organiseren we een conferentie met de vier o’s: overheid, onderwijs, onderzoek en ondernemers, om te verkennen welke afspraken we kunnen maken over het bundelen van onze krachten vanuit Twente in Brussel en over een gezamenlijke regie op de uitvoering van de Internationale Agenda van Twente.

-in 2009 zijn er Europese verkiezingen, waar we ook in Twente aandacht aan willen besteden.

-het lobbykantoor in Brussel zal in 2010 moeten verhuizen omdat het huidige pand wordt verbouwd. Nog in het najaar van 2008 start overleg met de Stadsregio Arnhem Nijmegen over de gewenste vorm van samenwerking in de toekomst en de wensen ten aanzien van de benodigde ruimte.

Dit activiteitenplan is er op gericht om breed inzichtelijk te maken wat Twente op het Internationale speelveld bereikt, en welke activiteiten we in 2009 willen ondernemen. Ik nodig iedereen van harte uit om met ons mee te denken en actief betrokken te zijn.

drs Frank A.M. Kerckhaert
Portefeuillehouder “Internationaal” voor Regio Twente
Voorzitter Netwerkstad

Samenvatting resultaten

In deze samenvatting presenteren we de bereikte resultaten van de uitvoering van de Internationale Agenda van Twente in 2008 in het licht van de drie strategielijnen.

Strategielijn 1: Twente internationaal als kennis-, innovatie- en technologieregio profileren en positioneren.

In 2008 is hier allereerst aan bijgedragen door de vaststelling van de Internationale Agenda van Twente in het voorjaar, en de brede verspreiding hiervan onder alle Twentse gemeenten, provincie, platforms bedrijfsleven en kennisinstellingen. Tijdens de startconferentie op 15 mei is deze Agenda gepresenteerd en is er een debat gevoerd met o.a. (euro)parlementariërs over het belang van gezamenlijk internationaal optreden.

Dit geeft focus op het mission statement: In 2020 staat Twente bekend als een toonaangevende kennisregio in een grensoverschrijdende omgeving en behoort tot de Europese topregio's op het gebied van innovatie en technologie. Hiertoe is de Internationale Agenda inmiddels ook in het Engels en Duits vertaald. In de Regio Twente is in 2008 met de vier o's hard gewerkt aan een bijpassende positioneringstrategie voor Twente. In 2009 mondt dit uit in concrete activiteiten, ook internationaal. De contacten met de vier o's (overheid, ondernemers, onderwijs, onderzoek) zijn hierdoor geïntensiveerd. Er zijn afspraken gemaakt om in het voorjaar van 2009 een conferentie met de vier o's te organiseren, die moet resulteren in het bundelen van de Twentse krachten in Brussel en in een gezamenlijke regie op de uitvoering van de Internationale Agenda van Twente door de vier o's.

In 2008 is Twente in Brussel tijdens de Open Day's direct gepositioneerd op deze strategielijn: Twente heeft twee workshops georganiseerd, één over MESA+ en één over innovatieve grensoverschrijdende samenwerking in het netwerk MONT

Strategielijn 2: Faciliteren (in kennis, netwerken, geld, beleidsbeïnvloeding) van projecten uit de Agenda van Twente

Hier is op verschillende manieren aan bijgedragen: Vanuit de betrokkenheid van Netwerkstad Twente bij de voorbereiding van het EFRO-programma voor Landsdeel Oost is het Twentse lobbykantoor aansluitend betrokken bij de "Budget Review", het strategische proces waarin de inzet van Europa op thema's na 2013 wordt voorbereid. Ook is met succes in 2008 vanuit Twente een initiatief gelanceerd om een omnibusregeling voor innovatiesubsidies te bewerkstelligen. Ook via Eurocities komen we samenwerkingsprojecten op het spoor: op dit moment is een aanvraag voor subsidie in voorbereiding voor "Leren over Europa" en diversiteitsbeleid, gericht op kinderen van verschillende culturen. Het lobbykantoor wil alle gemeenten op maat informeren, ofwel: we willen de slag maken van informatie naar intelligence. Een recent voorbeeld hiervan is de informatie over subsidiemogelijkheden in het Programma Cultuur.

Strategielijn 3: De internationale oriëntatie in Twente vergroten

Het lobbykantoor in Brussel heeft –gericht op deze derde strategielijn- in 2008 een lange lijst werkbezoeken en conferenties georganiseerd, voor bestuurders en ambtenaren van gemeenten. En ook voor 2009 zijn er al zoveel aanmeldingen voor werkbezoeken en conferenties, dat binnenkort een wachtlijst ontstaat. Elk werkbezoek wordt op maat geprogrammeerd met sprekers en thema's passend bij de belangstelling van de bezoekende groep. Hierdoor zijn werkbezoeken ook belangrijk voor het opbouwen van een relevant netwerk in Brussel.

Verder start in 2008 een eerste masterclass Europa, waarin gemeenteambtenaren die in hun werk met lobby te maken hebben hun vaardigheden kunnen aanscherpen. Deze masterclass loopt door in 2009.

In 2008 heeft een doorstart plaatsgevonden van het Huis voor Europa, er wordt gewerkt vanuit een nieuw bedrijfsplan waarbij de aandacht vooral is gericht op jongeren. Waar mogelijk is gezamenlijk opgetrokken met het Huis voor Europa, zoals bij de organisatie van het 'local event' van de Open Days, dat plaats vindt in het HEIM in Hengelo.

Inleiding

Op 7 maart 2008 is de Internationale Agenda van Twente vastgesteld. In die agenda is tevens als bijlage een activiteitenplan voor 2008 opgenomen. Met de activiteiten die we ons voor 2008 hadden voorgenomen zijn we inmiddels een eind op weg. Tijd om de balans op te maken. Wat zijn de resultaten van de uitvoering van de Internationale Agenda van Twente in 2008 en wat gaan we doen in 2009.

Langs de lijnen van het activiteitenplan voor 2008 wordt hierna steeds aangegeven:

- wat hadden we ons voorgenomen
- wat hebben we gedaan in 2008
- wat gaan we doen in 2009

Daarbij komt achtereenvolgens aan bod:

1 Activiteiten rond de Internationale Agenda van Twente

2 Activiteiten van het lobbykantoor in Brussel

3 Activiteiten in het netwerk Eurocities

4 Activiteiten in het netwerk MONT

5 Activiteiten in stedenbanden van Twentse gemeenten

6 Interregionale en transnationale projecten

7 Activiteiten in Twente: Huis voor Europa, WTC, Internationale school

1 Activiteiten rond de Internationale Agenda van Twente

Wat hadden we ons voorgenomen

Doel: focus aanbrengen en draagvlak voor de Internationale Agenda binnen de regio vergroten. Gericht op alle strategielijnen.

- startbijeenkomst op 15 mei voor raads- en statenleden
- werkbezoeken aan Brussel vanuit regio-gemeenten (zie hierna onder 2)
- presentatie Internationale Agenda van Twente in de Bestuurscommissie Landelijk Gebied
- in gesprek gaan met andere o's (ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen)
- overleg met portefeuillehouder en ambtelijke en bestuurlijke regie-groep

Verantwoordelijk

Bestuurlijk: F. Kerckhaert

Ambtelijk: A. Traag

Wat hebben we bereikt in 2008

- *Startbijeenkomst Internationale Agenda van Twente*

Op 15 mei was de startconferentie van de Internationale Agenda van Twente. De conferentie was bedoeld voor raadsleden en collegeleden van de Twentse gemeenten en Statenleden en collegeleden van de Provincie Overijssel. Ongeveer zestig deelnemers waren afgereisd naar het gemeentehuis van de Hof van Twente in Goor. Tijdens de conferentie werd stevig gediscussieerd over de toekomst van Twente in Europa en de rest van de wereld. Na een welkom door loco-burgemeester Titshof van Hof van Twente hield Frank Kerckhaert een toespraak over de Internationale Agenda. Dick Buursink en Anne Flierman gaven vervolgens hun visie op de internationale activiteiten van Twente. Tijdens een forumdiscussie gingen deze drie sprekers en Thijs Berman, Han ten Broeke en Bart van Winsen met elkaar in discussie over de kansen van Twente in Europa en de wereld. Als afsluiter van het plenaire deel sprak Frans Timmermans de zaal toe via een videoboodschap. Na het buffet ging de groep uiteen om tijdens korte speeddatesessies kennis te maken met de verschillende activiteiten binnen de Internationale Agenda van Twente. De avond werd afgesloten door Frank Kerckhaert met een oproep aan alle deelnemers om Europa en de IAT onder de aandacht te brengen van hun collega's.

Videoboodschap van Staatssecretaris Frans Timmermans op 15 mei 2008

Goedenavond Twente.

Ik heb gehoord dat u, volksvertegenwoordigers / bestuurders uit het Twentse, het eens bent geworden over een Europese agenda. Dat doet me deugd. U woont allemaal en werkt allemaal in een prachtig stukje Nederland, een stukje waar de toekomst van in Europa ligt.

U beseft dat en u bent het eens geworden over een gezamenlijke aanpak. Dat is de eerste voorwaarde voor succes. Alleen als je het ergens over eens bent intern kun je ook extern succes behalen.

U wilt van Twente een kennisintensieve regio maken die de kansen benut die Europa biedt. Die kansen zijn ontzettend groot. We mogen optimistisch zijn over onze toekomstkansen. Europa is ook bereid u daarbij een steuntje in de rug te bieden. Sterker nog de Nederlandse regering is bereid u daarbij te ondersteunen. Wij willen graag dat u over de grenzen heen kijkt. Zowel in het nabije buitenland met onze Duitse vrienden en bureaus die graag met ons

samenwerken, maar ook in dat brede Europa met andere regio's en 500 miljoen consumenten. U heeft de ambitie te werken aan een innovatieve economie, wij willen u daar graag in steunen. Twente heeft ook de mogelijkheden daartoe en we zijn het met z'n allen verplicht tegenover de bevolking van Twente om hier een succes van te maken.

Ik wil als Staatssecretaris voor Europese Zaken uw man zijn in Den Haag, u kunt op mij rekenen. We zullen ook samen in Brussel optrekken om te zorgen dat dit een succes wordt, want Twente moet vooruit en dat kan alleen als u uw schouders eronder zet. Onze toekomst ligt in Europa en dat begint in de regio's en niet in Den Haag. U geeft daarvoor het goede voorbeeld en daarom wil ik u van harte feliciteren.

- *Presentatie in BC LG*

Medio 2008 is de Internationale Agenda van Twente gepresenteerd in de Bestuurscommissie Landelijk Gebied. Afgesproken is de gemeenten van het landelijk gebied meer bij de internationale activiteiten te betrekken.

- *Overleg met de vier o's*

In 2008 is de samenwerking tussen de vier o's geïntensiveerd. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een positioneringsstrategie voor Twente, die ook internationaal zal worden uitgedragen. Doelstelling is dat er één verhaal over Twente ontstaat, zodat er focus is op de voor Twente meest essentiële thema's. Medio 2008 hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met de Kamer van Koophandel, VNO-NCW, IKT, Universiteit Twente, Saxion, etc.

- *Overleg met portefeuillehouder en bestuurlijke en ambtelijke regiegroep*

Er is in 2008 maandelijks overleg tussen de portefeuillehouder internationaal (F. Kerckhaert) de gemeentesecretaris met aandachtsveld internationaal (W.Licht) de secretaris directeur van de Regio Twente (A. Traag) en de lobbyist Brussel (T. Bom / J. Jagers op Akkerhuis). De oorspronkelijke ambtelijke Taskforce Lobby van de Netwerkstad Twente is omgevormd tot de Taskforce Internationale Agenda van Twente. Deze Taskforce komt maandelijks bijeen. Hieraan nemen deel vertegenwoordigers vanuit NT, de landelijke gemeenten, de Regio en de provincie.

Wat gaan we doen in 2009

-organisatie conferentie met vier o's, voorjaar 2009

-uitwerken positionering van Twente, ook internationale uitwerking en samenwerking

-bestuurlijke regiegroep instellen voor Internationale Agenda vanuit de vier o's

-doorontwikkelen ambtelijke Taskforce: Meer inhoudelijke betrokkenheid van de Taskforce; Taskforce uitbreiden met gemeenten uit het landelijk gebied; periodiek een Taskforce + organiseren met vertegenwoordigers van de andere o's,

-jaarlijkse update activiteitenplan

2 Activiteiten van het lobbykantoor in Brussel

Om de inzet op lobby te vergroten en meer aanwezig te zijn in Brussel, heeft Netwerkstad Twente een lobbykantoor geopend in Brussel. De lobbyisten werkzaam in dit kantoor richten zich op netwerken, het opdoen van contacten voor Twente en het effectiever binnenhalen van Europese subsidiegelden voor Twentse projecten. Ook ondersteunen zij bij de lobby om de projecten uit de Agenda van Twente en de Innovatieroute te realiseren. De profilering van Twente in Europa als een innovatie- en technologieregio wordt eveneens met dit kantoor gefaciliteerd. De acties die door het kantoor Brussel worden ontplooid, zijn ingedeeld in de volgende vijf thema's:

- 2.1 Informatievoorziening en netwerken,
- 2.2 Uitvoering liaisonfunctie naar partners in Twente
- 2.3 Proactieve betrokkenheid bij lobbydossiers wet- en regelgeving
- 2.4 Europese programma's
- 2.5 Deelname Open Dagen van de Steden en de Regio's.

Verantwoordelijk:

Bestuurlijk: F. Kerckhaert

Ambtelijk:

Tot 15 oktober 2008 T. Bom / M. Haasjes

Vanaf 1 september 2008 J. Jagers op Akkerhuis / R. Jansen

Lobbykantoor: 2.1 Informatievoorziening en netwerken

Wat hadden we ons voorgenomen

Belangrijke taak voor het kantoor Brussel is het opbouwen en onderhouden van een voor Twente relevant netwerk in Brussel. Op dit netwerk kan een beroep worden gedaan bij de uitvoering van de diverse acties in het kader van deze internationale agenda.

Netwerkvorming vindt plaats door deelname aan bijeenkomsten van bijvoorbeeld de Europese Commissie, vertegenwoordigingen van lidstaten, regio's en lobbyorganisaties in Brussel. Ook organiseren we zelf dergelijke bijeenkomsten, veelal in samenwerking met de stedelijke netwerken en met partners in het Huis van de Nederlandse Provincies. Vier concrete acties worden hier genoemd.

Strategielijn

De informatievoorziening is vooral belangrijk voor strategielijn 2.

Voorgenomen Acties

-Ontwikkelen masterclass 'Europa' in samenwerking met UT/European Studies en de Galan Groep.

-Organiseren bestuurdersbijeenkomst in samenwerking met de andere Stedelijke Netwerken in Brussel, 5 juni

-Organiseren secretarissenbijeenkomst in samenwerking met de andere Stedelijke Netwerken in Brussel, 28 en 29 augustus

-Deelname aan netwerk PURPLE (thema: stadsranden) samen met Stadsregio Arnhem Nijmegen en de beide provincies Gelderland en Overijssel

-Opbouwen van informatiepositie door lidmaatschappen, abonnementen en deelname aan netwerkbijeenkomsten van derden

-Zelf organiseren van bijeenkomsten (periodiek uitnodigen van gasten bij HNP-overleg, periodiek organiseren netwerkbijeenkomst met stedelijke netwerken)

-Opstellen van meertalige brochure over internationale Agenda van Twente en vertegenwoordiging in Brussel (onderdeel communicatie)

-Maken van internetportal samen met andere stedelijke netwerken

Wat hebben we bereikt in 2008

- *Masterclass Europa*

De masterclass Europa voor ambtenaren en bestuurders is in ontwikkeling. Het programma zal bestaan uit een Twents deel en een deel in Brussel. Het Twentse deel zal worden ingevuld met een college ("wegwijs in de Europese Unie") door prof. dr. Nico Groenendijk van de Universiteit Twente. Hiermee hebben we proefgedraaid (met de bestuursstaf van de gemeente Hengelo) en de reacties zijn erg positief. Het onderdeel Brussel wordt ontwikkeld in samenwerking met de Galangroep. Het college van Nico Groenendijk wordt ook aangeboden aan groepen die op werkbezoek gaan naar Brussel. Recent heeft de voltallige raad en college van gemeente Hof van Twente dit college gevolgd.

De pilot van de volledige Masterclass Europa zal in november 2008 starten met deel I, voor de leden van de Taskforce Internationale Agenda van Twente.

Doel van de masterclass is de deelnemers (collega's die beoogd lobbyist zijn op een specifiek onderwerp of dossier) meer inzicht en vaardigheden aan te reiken hoe een lobby te organiseren. In 2008 voeren we een aantal pilots uit met 'oefenonderwerpen' en op basis van een evaluatie wordt hier in 2009 een vervolg aan gegeven. Deelnemers kunnen de ervaring daarna in de echte lobby toepassen.

- *Bestuurlijke conferentie stedelijke netwerken 5 juni 2008*

Op 5 juni 2008 vierden de Stedelijke Netwerken Zuid- en Oost Nederland het tweejarig bestaan van hun kantoor in Brussel. Netwerkstad Twente, Stadsregio Arnhem Nijmegen, Brabantstad en Stedelijk Netwerk Zuid-Limburg organiseerden een bestuurdersbijeenkomst waarbij kritisch werd teruggekeken op de afgelopen twee jaar en vooruit werd gekeken naar de mogelijkheden voor verdere samenwerking. Vanuit Twente namen Frank Kerckhaert, Bert Otten, Annemieke Traag en Wimjoost Licht deel aan de conferentie.

Dát een kantoor in Brussel van belang is, was voor de aanwezige bestuurders evident. Rinus van Schendelen noemt Brussel 'de nieuwe hoofdstad van Nederland' en van toenemend belang voor de regio's. Een meest effectieve schaal of werkwijze van zo'n kantoor is er echter niet. Jan Maarten de Vet, directeur Ecorys Brussel, concludeerde dat dit afhangt van de organisatie, de middelen en de doelen van een steunpunt. In zijn blik op de toekomst riep Luc van den Brande, voorzitter van het Comité van de Regio's, de steden op om intensief deel te nemen aan de agenda van het CvdR voor de komende jaren. Aan het eind van de conferentie werden (onder meer) de volgende conclusies getrokken: De stedelijke netwerken gaan door in Brussel; de netwerken hebben de ambitie om hun aanwezigheid in Brussel te verbreden met strategische partners in de regio; de relatie tussen de front office (Brussel) en de back office (regio) moet worden versterkt.

- *Bijeenkomst regio- en gemeentesecretarissen van Arnhem Nijmegen en Twente in Brussel 28 en 29 augustus*

Om te komen tot concrete uitwerking van de bestuurlijke bijeenkomst van 5 juni is een vervolgbijeenkomst voor regio- en gemeentesecretarissen georganiseerd. Omdat de

deelname van BrabantStad in het HNP op dat moment onduidelijk was, is de conferentie georganiseerd voor de twee stadsregio's Arnhem Nijmegen en Twente.

Tijdens de tweedaagse stonden twee thema's centraal:

- De internationale agenda's van Twente, van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en van de betrokken steden.
- De rol, functie en organisatievorm voor de komende jaren van de vertegenwoordiging(en) in Brussel.

De conferentie heeft nieuwe ideeën en duidelijke actiepunten wat betreft samenwerking naar voren gebracht. De stedelijke netwerken moeten inhoudelijk gaan bekijken wat de overeenkomsten zijn. Het zou goed zijn als er meer is dan alleen het delen van het kantoor in Brussel. Een andere mogelijkheid is samen op te trekken in de Triangle met Ede-Wageningen (Food, Health, Technology). Er zal een opdrachtformulering geschreven gaan worden voor een advies (position paper) wat geografisch/inhoudelijk het vertrekpunt zou kunnen zijn, welke organisatie in Brussel daarbij past, en hoe we in de tijd tussen nu en een aantal jaren dit ontwikkelen. In dit advies zullen ook de beoogde/mogelijke partners worden betrokken. De opdrachtformulering zal besproken worden in een vervolgsessie in het najaar van 2008.

- *Deelname aan netwerk PURPLE verkennen*

PURPLE is een netwerk van Europese regio's dat de handen ineen slaat om op te komen voor de specifieke belangen en kansen van peri-urbane gebieden. PURPLE verbindt zich met het streven naar duurzame landbouw, PURPLE bepleit een succesvolle sociaal-economische transitie van plattelands-gebieden, PURPLE wil invloed uitoefenen op het Europese beleid t.a.v. landbouw en plattelandsontwikkeling. In maart 2008 heeft PURPLE met succes gelobbyd voor aanpassingen in de Health-check van het gemeenschappelijke landbouwbeleid. Twente overweegt zich in samenwerking met de Stadsregio Arnhem Nijmegen en de provincies Overijssel en Gelderland (als landsdeel Oost) aan te sluiten bij dit netwerk.

“The first amendment considers the need for coherent, integrated development in both rural and peri-urban areas, reinforcing key agricultural sectors, rewarding effort and compensating for extra burdens. The second amendment takes the view that European agriculture can provide environmentally-friendly solutions to the most pressing problems facing our urbanised society in peri-urban regions as well. Finally, the third amendment draws attention to the role played by farmers and land managers in peri-urban areas in promoting solutions that meet both Lisbon (knowledge, research, innovation) and Goteborg (sustainability) objectives.” www.purple-eu.org melding 23 April 2008

- *Opbouwen informatiepositie*

Afgelopen periode bevond het lobbykantoor zich op dit punt in een kwartiermakers-fase. Komende tijd zal de informatiepositie worden beschreven.

- *Organiseren bijeenkomsten*

Verwezen wordt naar de diverse bijeenkomsten waar elders in deze bijdrage melding van wordt gemaakt.

- *Meertalige brochure*

De Internationale Agenda van Twente is in 2008 vertaald in het Engels en het Duits. Alleen het algemene deel is vertaald. De bijlage, het activiteitenplan, wordt met ingang van deze versie die nu voor u ligt jaarlijks geactualiseerd en uitgegeven.

- *Internetportaal*

In 2008 is gewerkt aan de vormgeving van een internetportaal, maar door onduidelijkheid over de positie van BrabantStad is de verdere operationalisatie stilgelegd.

Wat gaan we doen in 2009

- Masterclass doorontwikkelen en pilot onderdelen II (juni 2009) en III (november 2009)
- Bestuurlijke bijeenkomst om opdrachtformulering m.b.t. lobbykantoor te bespreken (begin 2009)
- Aansluiting bij netwerk PURPLE verkennen, in samenwerking met gemeenten in het landelijk gebied van Twente
- Aansluiting bij netwerk ERRIN verkennen, tijdens de secretarissenconferentie op 28 en 29 augustus werden we door the West Midlands op dit netwerk -dat specifiek op innovatie gericht is geweest-

ERRIN, the European Regions Research and Innovation Network, is a unique platform that supports joint action and knowledge sharing among its members with the aim to strengthen regional research and innovation capacities.

It unites more than 70 European regions, regional innovation actors and their Brussels-based representation offices. www.errin.eu/en/

-doorontwikkeling lobbykantoor, op basis van de secretarissenconferenties in 2008 en bestuurlijke conferentie in 2009. (vertegenwoordiging in Brussel: organisatie, relatie met andere urban networks, provincies, vier o's, back-office, takenpakket).

-opbouwen informatiepostie

-organiseren bijeenkomsten

-Internetportaal: Binnen het kader van een communicatieplan dat voor 2009 zal worden opgesteld wordt het opstarten van een internetportal opnieuw verkend, rekening houdend met besluitvorming over de vorm van samenwerking in landsdeel Oost. Twente is bezig met de ontwikkeling van www.twente.nl wellicht dat we in eerste instantie hierbij kunnen aanhaken.

2.2 Uitvoeren liaisonfunctie naar partners in Twente

Wat hadden we ons voorgenomen

Het kantoor in Brussel is een vraagbaak waar het gaat om informatie en contacten met betrekking tot de Europese Commissie, Europese instellingen en vertegenwoordigingen. Om gericht relevante informatie en contacten door te kunnen geven is, gekoppeld aan de strategielijnen van de Internationale Agenda, een goed netwerk van contactpersonen in de regio Twente (overheid en instellingen) van belang.

Strategielijn

De liaisonfunctie wordt vervuld voor alle strategielijnen.

Voorgenomen Acties

-Opbouwen en onderhouden van netwerk van contactpersonen bij overheid en Twentse instellingen

-Opstellen van tweewekelijkse rapportages (voor bestuurlijke en ambtelijke Taskforce) en nieuwsberichten (contactpersonen). Uitbreiden met informatie uit andere bronnen zoals Eurocities en MONT.

-Organiseren van werkbezoeken aan Brussel

-Verzorgen van informatie- en verbindingsrol voor algemene Eurocities aangelegenheden

-Faciliteren van vergaderingen in Brussel tussen Europese en Twentse partners in Brussel

Wat hebben we bereikt in 2008

- *Opbouwen en onderhouden van netwerk van contactpersonen bij overheid en Twentse instellingen.*

In 2008 is de bezetting van het lobbykantoor gewisseld. De nieuwe lobbyist en trainee zetten het opbouwen en onderhouden van het netwerk voort. Belangrijk in 2008 is de verbreding naar geheel Twente, de contacten met provincies en de vier o's in Twente.

- *Opstellen van tweewekelijkse rapportages (Brussel Bericht, voor bestuurlijke en ambtelijke Taskforce) en nieuwsberichten (contactpersonen).*

De afgelopen periode heeft het Brussel Bericht een vastere vorm en frequentie gekregen en is het aantal geadresseerden uitgebreid. Het is gericht aan Twentse bestuurders en ambtenaren die regelmatig met 'Europa' te maken hebben. In het Brussel Bericht rapporteert het kantoor Brussel tweewekelijks over de gedane werkzaamheden en bereikte resultaten. Het gaat hier vaak ook om minder 'harde' informatie, ontwikkelingen die nog geen resultaat hebben, maar waarvan het van belang is dat de Twentse 'achterban' op de hoogte is. De komende periode wordt gekeken of het Brussel Bericht uitgebreid kan worden met informatie uit andere bronnen, zoals Eurocities en MONT.

- *Organiseren van werkbezoeken aan Brussel*

De afgelopen periode zijn verschillende groepen vanuit Twente op bezoek geweest in Brussel. Zij hebben telkens met een op maat samengesteld programma een introductie op het thema 'Europa' gekregen. Voor het najaar van 2008 staan diverse nieuwe werkbezoeken op het programma. Hieronder een overzicht van de werkbezoeken en conferenties in 2008:

Organisatie	Jaar 2008	Thema	Locatie
Bestuursstaf Hengelo	6 en 7 februari	Mogelijkheden lobby	Brussel
Raads en statenleden	15 mei	Startbijeenkomst IAT	Hof van Twente
Bestuurders 4 Urban Networks	5 juni	Urban Networks 2 jaar in Brussel	Brussel
Secretarissen AN en Twente	28 en 29 augustus	Organisatie en inhoud lobbykantoor	Brussel
Hof van Twente	11 en 12 september	Plattelandsontwikkeling	Brussel
Projectmanagement bureau Enschede	18 en 19 september	Staatssteun en Aanbestedingenbeleid	Brussel
Open Days 2008	6 tm 9 oktober	Innovatie en grensoverschrijdende samenwerking, MONT	Brussel
Local event in het kader van de Open Days	31 oktober	MESA+	Hengelo / Heim Huis voor Europa
HNP-event	27 november	Best practices	Brussel

		Lissabonstrategie, staatssteun en aanbestedingenbeleid.	
Vervolg secretarissenconf.	28 november	Opdrachtformulering lobbykantoor	Arnhem

- *Verzorgen van informatie- en verbindingsrol voor algemene Eurocities aangelegenheden*
Doordat de vacature voor de internationale coördinator in Twente nog niet is ingevuld, heeft het lobbykantoor intensiever meegewerkt aan de afstemming van Eurocities aangelegenheden. Elke 2 maanden is er een afstemmingsoverleg waar de lobbyisten aan deelnemen, waarin de vertegenwoordigers in de drie fora (Social Affairs, Economic Development en Mobility) hun activiteiten voorbereiden en afstemmen.
- *Faciliteren van vergaderingen in Brussel tussen Europese en Twentse partners in Brussel*
Deze mogelijkheid is in 2008 beperkt benut.

Wat gaan we doen in 2009

- netwerk met overheden en instellingen in Twente verder opbouwen
Daarbij wordt o.a. gedacht aan partners vanuit de vier o's: overheid, onderwijs, onderzoek, ondernemers. Daarbij zal ook in beeld worden gebracht welke partners in Brussel vertegenwoordigd zijn, en welke Europese subsidies in Twente neerslaan.
Een aantal middelen waarmee dit kan: we willen medewerkers van Twentse gemeenten uitnodigen om voor een paar weken of maanden in Brussel te komen werken en zullen hiervoor een lijst van mogelijke projecten opstellen. Ook zullen de lobbyisten een ronde maken langs Twentse gemeenten om afspraken te maken over de verbinding front-office / back-office. Verder zal samen met de Stadsregio AN een appartement worden gehuurd waarin trainees en tijdelijk medewerkers kunnen verblijven.
- brusselberichten blijven uitgeven t.b.v. interne informatie, gezamenlijk uitgeven van 'Brussels Lof' met Stadsregio Arnhem Nijmegen t.b.v. breder verspreide externe informatie.
- communicatieplan opstellen met daarin aandacht voor alle communicatie-doelstellingen, doelgroepen en communicatie-uitingen (aandachtspunt: in de begroting van het lobbykantoor is nog maar 4 uur capaciteit per week voor communicatie opgenomen)
- betrokkenheid bij Eurocities in overleg met aan te stellen internationale coördinator in Twente
- faciliteren van vergaderingen in Brussel tussen Europese en Twentse partners in Brussel
- werkbezoeken: met de inmiddels bekende aangemelde werkbezoeken en conferenties is het jaarprogramma voor 2009 al maximaal gevuld. Alleen in september en november is er nog beperkt vrije ruimte voor op dit moment nog niet bekende werkbezoeken.
Hieronder een overzicht: Omdat op deze wijze te weinig capaciteit overblijft voor de andere activiteiten van de Internationale Agenda, zal met de Taskforce worden bekeken waar prioriteiten kunnen worden gesteld, en hoe aanvullende capaciteit vanuit gemeenten en Regio Twente zou kunnen worden ingezet.

Organisatie	Jaar 2009	Thema	Locatie
Projecten en subsidies Hengelo	januari	Europese projecten en subsidies	Brussel
Bezoek PES-fractie aan Twente	23 januari	Werkbezoek	Twente
Bestuurders Twente en Stadsregio Arnhem Nijmegen	februari	Doorontwikkeling lobbykantoor	Twente
Delegatie van colleges BenW van de 14 gemeenten	februari	Initiatief van de gem. Haaksbergen	Brussel
CMT en Leefomgeving RT	maart	Regio's in Brussel	Brussel
Delegatie raden Netwerkstad	maart		Brussel
Internationale conferentie Good Governance UT	2-3 april	Vorbereiding Raad van Europa in 2010 in Utrecht	UT
Conferentie met de vier o's	april	Internationale agenda, gezamenlijke regie	Twente
Masterclass Europa	april	Lobbyen in Brussel	Twente/Brussel
PM Delegatie raden Landelijk gebied	mei	Nog in te vullen	Brussel
PM Gemeente Twenterand	mei		Brussel
Evenement rond Europese verkiezingen	7 juni	Europese verkiezingen	Twente / Huis voor Europa
Werkbezoek PM	september		Brussel
Open dagen 2009	oktober		Brussel
Local Event 2009	oktober		Twente / HvE
MONT burgemeesters	November of later, ivm verkiezingen		Brussel

2.3 Lobbydossiers

Wat hadden we ons voorgenomen

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangegeven dat zij, met de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en vertegenwoordigers van steden en provincies, pro-actief een aantal dossiers op het gebied van nieuwe Europese wet- en regelgeving wil gaan volgen. Als gast op de huisvergadering van het HNP heeft het ministerie gevraagd om aan te geven welke op stapel staande dossiers vanwege hun impact op de regionale- en lokale praktijk hiervoor in aanmerking komen. Daarnaast zijn vanuit Twente twee bestaande dossiers benoemd die van direct belang zijn voor het realiseren van de Twentse ambities. Het gaat om staatssteun en aanbestedingenbeleid. Doel is het voorkomen dat er regelgeving ontstaat waar Twente "last" van heeft en het agenderen van ontbrekende regelgeving. Tenslotte is recent het voortgangsverslag rondom het Nationaal Hervormingsprogramma opgeleverd. Hieraan heeft het lobbykantoor een belangrijke bijdrage geleverd. In 2008 zal een bijdrage geleverd worden aan de opstelling van een nieuw NHP.

Het NHP bevat de acties die de lidstaat Nederland onderneemt m.b.t. het realiseren van de Lissabon doelen van de EU.

Een lobbydossier vormt ook de status van de A1 / Berlijnlijn en de prioritering van projecten op de TEN-lijst en het belobbyen van projecten ter verbetering van deze Europese transportinfrastructuur.

Strategielijn

Met beleidsbeïnvloeding werken we vooral aan strategielijn 2.

Voorgenomen Acties

-Opstellen position papers over toekomst structuurfondsen en budget review (post 2013) alsmede het organiseren van enkele (ambtelijke en bestuurlijke) seminars over deze onderwerpen

-Omnibusregeling Innovatiesubsidies (i.s.m. IPO)

-Aanbestedingenbeleid in relatie tot Publiek Private Samenwerking (Casus Almelo / Hengelo).

-Voorbereiding Nationaal Hervormingsprogramma 2008-2010

-Status A1 /Berlijnlijn

-Opstelling en uitvoeren van lobbyplan m.b.t. deze dossiers

Wat hebben we bereikt in 2008

- *Position paper Budget Review*

De gezamenlijke decentrale overheden in Nederland hebben een position paper opgesteld over de Budget Review van de Europese Commissie. In het position paper worden de thema's beschreven waarmee Europa zich volgens de decentrale overheden na 2013 zou moeten bezighouden. Het feit dat dit in gezamenlijkheid met alle decentrale overheden is gebeurd, is uniek. Om tot een gezamenlijk standpunt te komen, is een werkgroep ingericht en zijn twee brede conferenties georganiseerd. Twente heeft zitting in deze werkgroep en is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het position paper.

- *Omnibusregeling*

Dit voorjaar heeft de Europese Commissie de Omnibusregeling Decentraal goedgekeurd. Deze omnibusregeling vergemakkelijkt het verstrekken van subsidies op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Op deze wijze wordt in één keer toestemming verkregen voor subsidieverlening aan projecten, waar voorheen tijdrovende goedkeuringsprocedures richting de EC noodzakelijk waren. Voor Twente vergemakkelijkt dit de uitvoering van bijvoorbeeld de Innovatieroute. De regeling is een resultaat van een samenspel tussen verschillende overheden en kent zijn oorsprong in Twente.

- *Werkgroep Nationaal Hervormingsprogramma*

Twente is lid geworden van een werkgroep met vertegenwoordigers vanuit VNG en IPO die input levert vanuit decentrale overheden in Nederland t.b.v. het nieuwe Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) van 2008-2010. In dit programma zet de lidstaat Nederland haar beleid m.b.t. de Lissabonstrategie uiteen. De werkgroep bereidt tevens een publicatie voor met aansprekende voorbeelden van decentrale Lissabonprogramma's. Op basis van deze publicatie zal begin 2009 een conferentie worden georganiseerd die input kan leveren voor het voortgangsverslag NHP 2009.

- *Prioriteit A/ Berlijnlijn (=west-oost corridor)*

De lobby voor deze corridor vindt op meerdere fronten plaats. Via Eurocities beïnvloeden we de relevante EU-beleidsdocumenten, door actief deel te nemen aan de werkgroep *International Accessibility* en reacties op concept-documenten te formuleren en telkens de west-oostcorridor las voorbeeld op te voeren

Wat zijn we van plan in 2009

-Voortzetten bijdrage in Budget Review en Nationaal Hervormingsprogramma. Dit biedt mogelijkheden om de thema's waarop Europa de komende jaren –ook financieel- zal inzetten te matchen met de prioriteiten van Twente. Door deel te nemen in deze strategische processen kan Twente zich profileren als innovatieve kennisregio.

-Voortzetten inzet op prioriteit voor A1 / Berlijnlijn gezien de strategische ligging van Twente aan deze transportassen. Beide lijnen staan op de TEN-lijst. Volgende stap is het benoemen en uitwerken van concrete projecten die de positie van deze lijnen versterken (bijvoorbeeld verbreden van A1-traject in Duitsland) om vervolgens een lobbystrategie uit te werken met het doel financiering voor deze projecten te verwerven van de nationale overheid en/of van de EC. In samenspraak met de MONT-steden en de provincie is afgesproken een gezamenlijke lobbystrategie te ontwikkelen richting nationale en Europese overheden. In 2009/10 wordt namelijk de prioritaire TEN-T lijst herijkt.

2.4 Europese programma's

Wat hadden we ons voorgenomen

Belangrijke opdracht aan het kantoor Brussel is het scannen van Europese programma's op financieringsmogelijkheden voor projecten opgenomen in de Agenda van Twente. Naast financiering dient ook gekeken te worden naar meerwaarde in de zin van positionering van Twente als toptechnologische regio en uitwisseling van voor Twente relevante kennis en ervaring.

Strategielijn

Door deelname aan Europese programma's werken we vooral aan strategielijn 2.

Voorgenomen Acties

-Opstellen van een document met concrete aanknopingspunten voor deelname aan Europese programma's

-Verzorgen van workshops voor medewerkers van overheid en partners om kennis m.b.t. Europese programma's op te bouwen, deels in samenwerking met de Urban Networks in Brussel.

Wat hebben we bereikt in 2008

-Een document m.b.t. de Europese programma's is nog niet opgesteld. Wel zijn op ad-hoc basis gemeenten geïnformeerd over mogelijkheden. Een recent voorbeeld is een mailing aan de cultuurambtenaren in Twente, met informatie over de mogelijkheden projecten in te dienen in het Programma Cultuur.

- Er zijn in 2008 geen specifieke workshops georganiseerd m.b.t. de Europese programma's. Wel is in werkbezoeken informatie op maat overgebracht.

Wat zijn we van plan in 2009

-Een document m.b.t. de Europese programma's alsnog opstellen. Dit geeft vroegtijdige informatie over mogelijkheden projecten in te dienen, te zoeken partners, en deadlines. Op basis van het werkprogramma dat in oktober 2008 beschikbaar komt wordt ingezet op het gereed hebben van zo'n document begin 2009.

-Gemeenten van Regio Twente zullen waar mogelijk op maat geïnformeerd worden. Daarbij wordt de slag gemaakt van informatie naar intelligence.

Er zijn in 2007 zowel over KP 7 als over Interreg gezamenlijke workshops georganiseerd door de urban networks waaraan vanuit Twente op flinke schaal is deelgenomen. Er zijn plannen in voorbereiding om de Interregworkshop een vervolg te geven (samen met de urban networks). Op het gebied van KP 7 organiseert de stadsregio AN een workshop waarvoor Twentse deelnemers worden uitgenodigd. Twente heeft daarnaast een workshop in voorbereiding (met uitnodiging aan de stadsregio) op het thema "intellectueel eigendom".

2.5 Open Days of the Regions and the Cities

Wat hadden we ons voorgenomen

Een meerdaags evenement in Brussel waar Europese regio's en steden zich kunnen presenteren aan Europese overheden, het bedrijfsleven en andere belangstellenden door middel van workshops en andere activiteiten. Doel voor Twente is het profileren van Twente als innovatieve toptechnologische regio, meer ervaring opdoen met de organisatie van activiteiten met buitenlandse partners en het netwerk van contacten vergroten

Strategielijn

Met deelname aan de Open Days richten we ons vooral op strategielijn 1.

Voorgenomen acties

- Organisatie van workshops met Europese partners.
- Ontwikkeling Twentse inbreng in deze workshops.
- Stimuleren van de Twentse achterban om deel te nemen aan de Open Days.

Wat hebben we bereikt in 2008

- *Open Days of the Regions and the Cities*

In 2007 heeft Twente voor het eerst meegedaan aan de Open Dagen van de Regio's en de Steden, met twee workshops met als titel: "The creative sector makes it happen!" .

In 2008 neemt Twente deel binnen het conglomeraat "Co-operation for innovation, innovation in co-operation".met Nord Pas de Calais (F), Duinkerken (F), Eurometropole Lille - Tournai - Kortrijk (eerste EGTS-regio, B/F), Kent (UK), Zuid-Limburg, Brabant en Silesië (PI). Het thema is grensoverschrijdende innovatie. Vanuit Twente is Mesa+ in het programma betrokken en in een tweede workshop is ook de MONT-samenwerking onder de aandacht gebracht.

Door het conglomeraat werden op 8 oktober twee workshops georganiseerd waaraan Twente een bijdrage leverde. Tijdens de eerste workshop gaf Miriam Luizink van het Mesa+ Instituut (UT) een toelichting op het werk in een grensoverschrijdende context en participeerde Peter den Oudsten in een panel. Frank Kerckhaert presenteerde tijdens de tweede workshop de samenwerking met Münster en Osnabrück (MONT). De workshops vonden plaats in de regionale vertegenwoordiging van Silesië.

Naast de bijdrage aan de workshops heeft Twente in 2008 voor het eerst deelgenomen aan het Investor's Café, dé ontmoetingsplaats voor overheden, bedrijven, regio's en steden gedurende de Open Days. Ook werd dit jaar weer een diner georganiseerd, nu in samenwerking met de Stadsregio Arnhem Nijmegen.

Wat zijn we van plan in 2009

- evaluatie Open Days 2008
- deelname Open Days 2009

3. Activiteiten in het netwerk Eurocities

Wat hadden we ons voorgenomen

Netwerkstad Twente is als stedelijk netwerk geassocieerd lid van Eurocities, het netwerk van grote en middelgrote steden in Europa. Doelen van Eurocities zijn belangenbehartiging van de Europese steden bij de Europese instellingen, bevorderen van kennisuitwisseling tussen de leden en het voor de leden vergemakkelijken van het vinden van partners voor Europese projecten. Eurocities is op thema's georganiseerd in verschillende fora. Netwerkstad Twente is lid van drie fora. Per forum zijn er coördinatoren aangewezen, de algehele Eurocitiescoördinatie is taak van de (nog aan te stellen) coördinator Internationaal bij de Regio Twente.

Algemeen doel van het Twentse lidmaatschap is Twente als toptechnologische regio profileren in verschillende werkgroepen van de verschillende fora van Eurocities. Hiervoor willen we netwerken bouwen, strategische allianties aangaan en deelnemen aan Europese programma's. Expliciet doel van deelname aan het Mobility Forum is het versterken en borgen van de positie van Twente als kansrijke regio op de west-oost-corridor Randstad-Berlijn. Dat laatste gebeurt in nauwe samenwerking met de MONT-steden.

De fora en de verantwoordelijken:

1. Mobility Forum: bestuurlijk J. Bron, ambtelijk G. Jilleba, M. Roelofs, M. Meeuwissen.
2. Economic Development Forum, bestuurlijk E. Helder, ambtelijk W. Sanchez
3. Social Affairs Forum, bestuurlijk B.Otten, ambtelijk Arja ten Thije, Liesbeth de Jong

Strategielijn

De werkzaamheden voor het Eurocities-lidmaatschap zijn met name gericht op strategielijn 2 en 3.

Wat hebben we bereikt in 2008

- Economic Development Forum: In 2008 hebben we actief geparticipeerd in de werkgroepen Clusterdevelopment en Cities for the future. In een van de EDF vergaderingen is een presentatie gehouden over de Twentse Innovatieroute.
- *Lidmaatschap werkgroep Cultural and creative industries for creative cities*
Het afgelopen halfjaar is Twente lid geworden van de werkgroep Cultural and creative industries for creative cities. De centrale vraag van de werkgroep is: 'hoe kunnen we de ontwikkeling van de creatieve sector bevorderen en hoe kunnen we het effect van deze sector op de algehele economie en het vestigingsklimaat maximaliseren?'. De werkgroep heeft als doel om best practices van steden op dit gebied te delen. Daarnaast wil de werkgroep een position paper over de creatieve sector opstellen. Dit moet een fundament vormen om de EU instituties en ook de nationale overheden beter te kunnen 'belobbyen', om meer erkenning te krijgen voor het belang van de creatieve sector voor de stedelijke ontwikkeling. Op die manier moet meer (Europese) financiering voor creatieve projecten in de steden beschikbaar komen.
- *Lidmaatschap Mobility Forum en werkgroep International Accessibility*
Via thema-workshops in Brussel en reguliere bijeenkomsten van het Mobility forum in Murcia, Londen en Wenen heeft Netwerkstad Twente input geleverd voor diverse beleidsdocumenten van de EU. Actieve inbreng is gerealiseerd voor het *Green paper on Urban Transport*.

Het is verheugend, dat de inbreng vanuit de Netwerkstad is verbreed en verdiept. Beperkte de bemoeienis zich voornamelijk tot de (generalistische) lobbyist(en), vanaf 2008 nemen ook inhoudelijke NT-deskundigen deel aan de activiteiten van het Eurocities Mobility Forum.

- *Lidmaatschap werkgroep Inclusion through Education (Social Affairs Forum)*

In het Bestuurlijk Afstemmingsberaad Sociaal (BABS) van Netwerkstad Twente is in 2007 met als uitgangspunt de Internationale Agenda van Twente gekozen voor participeren in de werkgroep Inclusion through Education. Ook wordt aangesloten bij het gedachtegoed van het programma Mensen in Twente van de Agenda van Twente.

In het voorjaar van 2008 hebben we geparticipeerd in een bijeenkomst van deze werkgroep in Lyon.

Hierin kwam aan de orde:

- Onderwijsprogramma's met een Europese dimensie, bv Scholen voor Europa in Wenen.
- Culturele educatie, en diversiteitbeleid

Onderwerpen die in deze commissie verder aan de orde komen zijn:

- voorschoolse educatie
- voortijdig schoolverlaten
- culturele educatie in relatie tot achterstandsbestrijding in het onderwijs
- taalprogramma's als middel om achterstanden te bestrijden

Een vast aantal grote steden is vertegenwoordigd en stuurt een vaste vertegenwoordiger (Berlijn, Lyon, Wenen, Malmö, Helsinki, Eindhoven, Stockholm, Rotterdam, Antwerpen, Marseille)

En per keer schuiven anderen aan afhankelijk van het onderwerp. (bv Den Haag, Utrecht)

Soms wordt deze ambtelijke werkgroep ook gebruikt om te adviseren aan de Raad voor Europa. Bijvoorbeeld over het rapport Scholen van de 21 eeuw.

De eerste bevindingen zijn dat het lidmaatschap wel degelijk nut heeft:

1. Steden laten elkaar succesvolle nieuwe ontwikkelingen zien waardoor ze van elkaar leren.
2. Tijdens de bijeenkomsten kan het netwerk uitgebouwd worden.
3. Het lidmaatschap leidt nu in Netwerkstad tot 2 aanvragen voor subsidies vanuit Brussel:

-Subsidieaanvraag: Diversiteitbeleid in het onderwijs. Gericht op verdraagzaamheid tussen de verschillende culturen in Twente. Er ligt inmiddels een eerste concept subsidieaanvraag. In principe mogen alle scholengemeenschappen binnen de Netwerkstad hieraan deelnemen. Dit betekent dat extra faciliteiten beschikbaar komen en mogelijkheden voor uitwisselingsprogramma's tussen leerlingen, docenten in Europa worden gecreëerd.

-Subsidieaanvraag: De Europese dimensie in het onderwijs.

Onderzocht wordt of het mogelijk is een Interreg aanvraag te doen voor scholengemeenschappen in de Netwerkstad om aan het curriculum een Europese dimensie toe te voegen.

De extra middelen kunnen leiden tot innovatieve programma's binnen de scholengemeenschappen, waar leerlingen vervolgens van profiteren.

Daarnaast kent ieder project een uitwisselingscomponent, wat erg aantrekkelijk is voor leerlingen en docenten.

Deze Europese werkgroep zal ook in de Netwerkstad worden uitgenodigd. In het afstemmingsoverleg Eurocities zal bekeken worden wat hiervoor een goede termijn is.

- *Benchmark E-government*

Enschede neemt deel aan een benchmark op het gebied van E-government. De benchmark wordt geleid door de stad Barcelona, uit heel Europa doen steden mee. Zij vergelijken zichzelf met elkaar op het gebied van hun digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven. Op die manier kunnen belangrijke trends in beeld worden gebracht en kunnen de steden van elkaar leren. Enschede is nationaal een koploper op dit gebied en wil met deze benchmark zien hoe de Europese positie is.

- *Annual General Meeting Eurocities in 2008 in Den Haag*

De Annual General Meeting (AGM) van Eurocities vindt in 2008 plaats in Den Haag. Hierdoor kan een wat ruimere delegatie vanuit Twente aanwezig zijn. Tijdens deze meeting vinden speednetworkingsessies plaats. Hiervoor is vanuit het Social Affairs Forum een workshop voorbereid, waarin de Twentse aanpak van schooluitval centraal staat. Twente heeft voor schoolverlaters een sluitende aanpak, die voor grote steden in Europa uiterst interessant is.

Ook is een van de speednetworkingsessies gewijd aan de methodiek van het Hengelose Binnenstadsdebat.

Wat zijn de plannen voor 2009

-Actieve deelname aan bijeenkomsten van de fora en de werkgroepen:

- *Mobility Forum, werkgroep International Accessibility*

In maart 2009 komt de EU met een Actieplan voor stedelijke transport, waarop we opnieuw via Eurocities kunnen (en zullen) reageren. Eind 2008 zijn de gesprekken gestart om te komen tot een Eurocities *position paper on International Accessibility*, als opmaat naar de herijking van de prioritaire TEN-T lijst. Ook daarbij zal het belang van de corridor-aanpak - met de A1/Berlijnlijn als prominent voorbeeld – worden benadrukt.

- *Economic Development Forum, werkgroepen Entrepreneurship and Clusters en Strategic Planning*

- *Social Affairs Forum, werkgroep Inclusion through Education*

-Bijeenkomst van een werkgroep in Twente organiseren

-Participatie in de competitie voor de Eurocities Awards

-Deelname aan de AGM en bijeenkomsten van de Fora

Afspraak is dat de inzet van tijd en de kosten voor deelname aan de verschillende fora worden gedragen door de afzonderlijke gemeenten.

- In 2009 zullen we lobbyën om in 2010 een (zo mogelijk) gezamenlijke bijeenkomst van het *Economic Development Forum* en het *Social Affairs Forum* in Twente te laten plaatsvinden.

4 Activiteiten in het netwerk MONT

Wat hadden we ons voorgenomen

Netwerkstad Twente heeft een grensoverschrijdende coalitie gesloten met Münster en Osnabrück in het MONT-verband. Doel is het MONT-gebied te positioneren en profileren als kansrijke, grensoverschrijdende metropole regio, met een gunstig vestigingsklimaat voor kennisinstellingen en bedrijven.

Strategielijn

De activiteiten binnen MONT richten zich vooral op strategielijn 1 en 2

Wat hebben we bereikt in 2008

- *Conferentie Twente in Internationaal Perspectief*

Op 11 juni vond de conferentie Twente in Internationaal Perspectief plaats. Münster, Osnabrück en Twente ambiëren een plaats in de top 5 van banen en groei. Dat hebben de besturen van Regio Twente, Münster, Osnabrück en hun aangrenzende gemeente, provincie Overijssel, het bedrijfsleven, ontwikkelingsmaatschappijen en kennisinstellingen aan beide zijden van de grens met elkaar afgesproken. Tijdens de conferentie werden de eerste resultaten van het project MONT-mapping gepresenteerd.

Inmiddels is het initiatief overgedragen van de provincie Overijssel naar Regio Twente. Zij bereidt in samenwerking met de verdere uitwerking van MONT de conferentie Twente in Internationaal Perspectief eind 2009 voor.

- *MONT-mapping*

In 2008 zijn kaartbeelden ontwikkeld waarin de kracht en potentie van het MONT gebied tot uitdrukking komt op de terreinen economie, infrastructuur en wetenschap. Op basis hiervan worden samenwerkingsprojecten ontwikkeld, o.a. een project m.b.t. nanotechnologie is al van start gegaan.

- *Presentatie MONT samenwerking op Open Days 2008, een uitsnede*

The - provisional - outcome of the MONT mapping project is very promising. I will give you some examples by showing you the actual maps, that we produced.

Infrastructure: for the MONT Region the west-east gateway Amsterdam-Berlin and the north-south gateway München-Hamburg are very important. Not just for our international accessibility but also for our economic performance. Both the highway and the railway connections include us in the heart of Europe. These connections are part of the Transeuropean network for Transport, TEN-T. And our common aim is to guarantee and upgrade their functioning within this TEN-T. Hence, we will start a common project with all stakeholders to set up a lobby strategy, both at national level in The Hague and Berlin, but also at EU level.

Economy: Hidden Champions is the clue of our MONT Region in many fields. To our own surprise our MONT Region houses many champions in different fields of economy. In the rankings of top-locations in Germany and the Netherlands our MONT Region is performing remarkably well. For instance, in medical engineering the MONT Region has high potentials, by combining the leading research results and the excellence in practice across our borders, expanding our existing networks to become a key player at European level.

Education: with approximately 100.000 students, the MONT Region is a stronghold of education. The network of apprentice training schools is also denser than the average, thanks to the intense proximity and collaboration with local businesses.

Science: our scientific gems are threefold: bio-nano technology, healthcare and international business. Especially nano shows a steeply upwards trend; the research centres in Münster, Osnabrück and Twente are world-famous. 64 top addresses in the nano business are at home in the Mont Region. By combining their strenghts they attract investors, high potentials and new service providers.

That's what the MONT co-operation is all about: attracting high potentials for a long stay in our region. In a competing world much effort is needed to achieve that. Demographic change, for instance, causes a huge outflow of professors, scientists and teachers from our universities and other institutes during the next decade. By collaborating, the universities can offer a broader spectrum of opportunities to the high potentials in this MONT feel good region.

Wat zijn de plannen voor 2009

-Uitwerking MONT mapping in concrete projecten die meerwaarde bieden voor de regio.

-MONT mapping zal in 2009 ook de basis vormen voor het ontwikkelen van een gezamenlijke profileringsstrategie om de MONT-regio op Europees niveau te promoten.

-De conferentie "Twente in internationaal perspectief" wordt omgebouwd tot MONT-conferentie en georganiseerd samen met de Euregio. Deze conferentie zal in november 2009 worden gehouden vanwege burgemeesterswisselingen in Münster en omgeving. Twente heeft hierin het voortouw.

-MONT-coördinatie-overleg (tweejaarlijks wisselend voorzitterschap)

-Organisatie halfjaarlijks *Spitzengespräch* (burgemeesters-overleg van de vier gemeenten)

-MONT profileren in EU-kringen als prominente kennisregio, o.a. door deelname MONT aan bijeenkomsten zoals de Open Days

-Najaar 2009 of voorjaar 2010 (in verband met verkiezingen): werkbezoek MONT-burgemeesters aan Brussel

Verantwoordelijken

Bestuurlijk: F. Kerckhaert

Ambtelijk: S. de Bruin (Enschede), A. ten Thije, G. Jilleba (Hengelo), J. Noppen (Regio Twente).

5. Activiteiten in stedenbanden van Twentse gemeenten

De verschillende Twentse gemeenten hebben stedenbanden met steden in Europa en de wereld. Deze stedenbanden hebben verschillende ontstaansgeschiedenissen, verschillende vormen en dienen ook verschillende doelen.

De Twentse gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van deze stedenbanden. Omdat ze bijdragen aan de verschillende strategielijnen zijn ze hier opgenomen. De kosten en de ureninzet zijn ook voor rekening van de betreffende stad, er worden in deze stedenbanden geen kosten gemaakt die ten laste komen van het Twentse internationale budget.

Enschede

Enschede heeft een stedenband met Palo Alto (Silicon Valley) in de Verenigde Staten. Doel van deze stedenband is Twente als toptechnologische regio met internationale potentie te profileren. Doel is om startende en doorgroeiende bedrijven goed op het internationale speelveld te laten aansluiten. 2008 staat in het teken van de uitvoering van de Economic Partnership Agreement (EPA) Enschede – Palo Alto.

Strategielijn

De stedenband van Enschede kan vooral ingezet worden voor strategielijn 1.

Activiteiten 2008

Bezoek aan Palo Alto waarbij afspraken zijn gemaakt over gezamenlijke projecten op het gebied van duurzaamheid en over matchmaking: het koppelen van bedrijven uit de VS en Twente.

Activiteiten 2009

- Jaarlijkse uitwisseling met Palo Alto, waarbij meer partijen uit de regio participeren
- PR-plan om naamsbekendheid stedenband met Palo Alto in Nederland te vergroten.
- Internationalisering communicatie- en PR-instrumenten
- Uitvoering Economic Partnership Agreement

Verantwoordelijk

Bestuurlijk: P. den Oudsten

Ambtelijk: W. Sanchez

Almelo

Doel van de stedenbanden van Almelo is projectmatige samenwerking (Interreg, KP7) met deze partnersteden. De partnersteden van Almelo zijn Iserlohn en in een verkennend stadium Nordhorn (Duitsland), Preston (Verenigd Koninkrijk) en Denizli (Turkije).

Strategielijn

De stedenbanden van Almelo richten zich vooral op strategielijn 2, maar ook op 1.

Partnerstad Denizli

De partnerstad Denizli en de gemeente Almelo hebben in 2007 een samenwerkingsprotocol geschreven waarin 8 projecten zijn benoemd. Van de 8 projecten zijn 5 uitgevoerd en 2 projecten worden momenteel uitgevoerd:

- Project “Disaster Management”: in uitvoering
- Disabled at work: in uitvoering
- “Kol Kola” (arm in arm) Project community school” in Denizli: uitgevoerd
- Parents Project “Sirt Cantasi” (Backpack): uitgevoerd
- Exploring new services in Waste Management: uitgevoerd
- Waste is everywhere: uitgevoerd
- Sisters are shoulder to shoulder; uitgevoerd
- Literacy program: niet uitgevoerd

Momenteel wordt een tweede samenwerkingsprotocol voor de periode 2009 tot 2011 ontwikkeld.

Partnerstad Preston

Met de partnerstad Preston zijn vervolgspraken gemaakt op het gebied van projectontwikkeling met onderwerpen als:

- Binnenstadsontwikkeling, met name bevordering sociale en economische leefbaarheid van binnensteden en mobiliteit.
- Water, terugbrengen van water in binnensteden, relatie water-woningbouw, overstromingspreventie.
- Groen, ontwikkeling van groen in brede zin om attractiviteit van de steden te bevorderen.

Partnerstad Iserlohn

Er zijn ambtelijke bijeenkomsten geweest met vertegenwoordigers van de gemeente Iserlohn. Op basis van diverse overeenkomsten ten aanzien van ontwikkelingen en projecten is besloten – samen met de gemeente Preston – projecten uit te werken op basis van drie onderwerpen (zie de punten genoemd onder Preston).

Nordhorn

De gemeente Almelo wil de relatie met Nordhorn intensiveren. In een voortraject is een onderzoek uitgevoerd naar een gemeenschappelijke basis voor deze samenwerking. Hierin zijn de volgende punten naar voren gekomen:

- cultuurhistorie; in bijzonder gemeenschappelijk textiel verleden;
- evenementen rond thema water;
- water in binnensteden en water als onderdeel van woonmilieus;
- jongeren; hoe binnensteden attractief te maken/houden voor jongeren.

Verantwoordelijk

Bestuurlijk: M. Knip

Ambtelijk: vacature teamleider

Hengelo

Hengelo heeft een stedenrelatie met de stad Plzn in Tsjechië, met Ogre in Letland en Emsdetten in Duitsland. Doel is zich gezamenlijk Europees te profileren als transnationale stedenrelaties.

Daarnaast voerde de gemeente Hengelo een verkenning uit voor een nieuwe stedenrelatie met de Turkse stad Yozgat. Hengelo kent een grote groep inwoners afkomstig uit of met familie in Yozgat.

Strategielijn

De stedenrelatie met Plzn, Emsdetten en Ogrë richten zich vooral op strategielijn 2 en 3.

Activiteiten 2008

Hengelo herijkt 2^e helft 2008 zijn Nota Internationalisering van 2002, uitmondend in een nieuwe nota Internationaal beleid, waar de IAT deel van uit zal maken. De stedenrelaties worden in dat verband tegen het licht gehouden.

- Plzn: Onderzoeken of deze stedenrelatie naar NT-niveau kan worden getild. Begin oktober 2008 hield de NL-ambassade in Praag een NL-CZ-stedenrelatieconferentie, die eventueel nieuwe aanknopingspunten kan opleveren. De uitkomsten van de Praag-conferentie worden betrokken bij de herijking van de relatie met Plzen. Met name de opmerkingen van Peter Knip, directeur VNG-I, over een projectmatige aanpak van zo'n relatie, zijn zinvol geweest. Momenteel worden geen nieuwe activiteiten ontplooid, ook omdat er omstreeks de jaarwisseling (opnieuw) burgemeestersverkiezingen in Plzen plaatsvinden.
- Emsdetten Met name een sociaal-culturele relatie. Er zijn regelmatig diverse uitwisselingen. Emsdetten is als partnerstad van Hengelo in 2008 onderscheiden met de prestigieuze Europaprijs 2008. De prijs wordt uitgereikt door het Instituut voor Europese Partnerverbanden en Internationale samenwerking. De jury prees vooral de activiteiten rondom verschillende jeugduitwisselingsprojecten.
- Ogrë In augustus is een gemeentelijke delegatie in Ogrë geweest ter gelegenheid van het 60 jarig bestaan. De stedenrelatie is meer ingebed in de samenleving, een particuliere stichting zet de uitwisselingsactiviteiten voort.
- Yozgat: Een bestuurlijke + ambtelijke delegatie is in april 2008 naar Yozgat gereisd. Er lijken aanknopingspunten voor samenwerking. De raad van gemeente Hengelo is vooralsnog terughoudend.

Activiteiten 2009

In 2009 krijgen de stedenrelaties vorm en inhoud op basis van de nieuwe nota Internationaal beleid die in ontwikkeling is.

Verantwoordelijk:

Bestuurlijk: F. Kerckhaert

Ambtelijk: G. Jilleba, R. Hassink

Borne

Borne heeft een stedenband met de stad Rheine in Duitsland. Doel is de internationale oriëntatie van de Bornse inwoners te vergroten. In Rheine is het TaT - Transferzentrum für angepaßte Technologien GmbH gevestigd (www.tat-zentrum.de)

Samen met Rheine, Bernburg (voormalig DDR) Trakai (Litouwen) en Leiria (Portugal) vormt Borne een Europees netwerk.

Strategielijn

De stedenband met Rheine richt zich vooral op strategielijn 3 (Vergroten internationale oriëntatie).

Activiteiten

- Scholenuitwisseling basisscholen en voortgezet onderwijs
- Uitwisseling verenigingen op gebied van kunst, cultuur, sport en muziek
- Projectmatige ondersteuning van goede doelen
- Ontwikkelen tripartite samenwerking Borne-Rheine-Trakai
- Uitwisselingsproject Stettin (Polen)

Verantwoordelijk:

Bestuurlijk: burgemeester drs. C.G.A.A. Brekelmans

Ambtelijk: M. Moddejonge

Oldenzaal

Oldenzaal heeft een jumelage met de Duitse gemeente Rheda Wiedenbrueck. Tot vorig jaar werd eens per jaar een ambtsleiterseminar georganiseerd. Voor iedere bijeenkomst werden thema's nader uitgewerkt en besproken. Toekomstige opzet is een mix van bestuurders met ambtelijke sleutelfunctionarissen, die slechts één of twee thema's behandelen.

In de loop van de jaren is het zo gegroeid, dat Oldenzaal de tweede partnerstad van Rheda Wiedenbrueck, Heilbad Heiligenstadt in het kader van de jumelage met Rheda ontmoet als derde partner bij dit Ambtsleiterseminar.

Vervolgens is dit doorgesloopt naar een uitwisseling tussen drie gemeenten die elkaar jaarlijks ontmoeten zonder dat er formeel een jumelage bestaat tussen Oldenzaal en Heilbad Heiligenstadt.

Op verenigingsniveau bestaat er naast de gemeentelijke lijn wel een redelijk goed contact tussen Rheda en Oldenzaal.

Stedenbanden van Twentse gemeenten in het landelijk gebied

Tijdens het werkbezoek van de gemeente Hof van Twente aan Brussel in september 2008 is afgesproken dat komende tijd ook de stedenbanden van de andere Twentse gemeenten geïnventariseerd zullen worden, zodat een compleet overzicht ontstaat. Tijdens dit werkbezoek is het onderwerp stedenbanden bediscussieerd met een deskundige vanuit de VNG.

6. Interregionale en transnationale projecten

De verschillende Twentse gemeenten ondernemen verschillende interregionale en transnationale projecten, waarin zij samenwerken met andere steden in Europa. Hoewel vaak door een individuele gemeente getrokken, is er tevens vaak een uitstraling naar heel Twente. Dergelijke projecten kunnen dan ook een belangrijke rol spelen in het realiseren van de Internationale Agenda, en dragen vooral bij aan strategielijn 3, de internationalisering van Twente.

In 2009 zal een overzicht worden opgesteld welke interregionale en transnationale projecten zich in Twente afspelen. Er zijn plannen om hiervoor een monitoringssystematiek te ontwikkelen. Daarbij zal ook worden aangehaakt bij deskundigheid van de andere o's: onderwijs, onderzoek en ondernemers. Op die manier moet jaarlijks inzichtelijk worden wat de totale baten voor Twente zijn van de diverse Europese mogelijkheden.

Op deze plaats presenteren we nu enkele voorbeelden:

INTERREG IV-A

Er is een overzicht opgesteld van de gepubliceerde projecten van betrokken partners in de regio Twente. We verwijzen op deze plek naar de uitgave: "INTERREG IV-A in Twente, een stand van zaken." (sept. 2008)

DC-NOISE

Na de goedkeuring eind mei van het voorstel voor ons project 'Demographic Change: New Opportunities in Shrinking Europe' door de stuurgroep van het Interreg IVB programma in Viborg, is het project per 1 juni jl. gestart. De officiële startbijeenkomst is op 8 oktober 2008. De looptijd van het project is ruim 3 jaar.

Regio Twente is 'lead beneficiary' wat er op neer komt dat de regio trekker is van het gehele Europese project, de andere partners aan moet sturen en verantwoordelijk is voor het eindresultaat en de financiën in het project. Andere partners in het project zijn de provincies Zeeland en Groningen, de provincies West Vlaanderen en Oost Vlaanderen in België, samenwerkingsverband Sørlandet in Noorwegen, de stad Hamburg en de regio Bremen in Duitsland en de Universiteit van Abertay Dundee in Schotland.

Binnen regio Twente zijn de Universiteit Twente, Career Centre Twente, Vereniging Woon en Carint partners. Zij verzorgen samen met de regio de pilots binnen DC NOISE.

Staatssecretaris Ank Bijleveld-Schouten is ambassadeur van het project. Daarmee is ook BZK bij het project betrokken. Via BZK willen we ook andere departementen bij DC NOISE betrekken.

Doel van het project is het verdiepen van kennis en inzicht van de demografische veranderingen en de gevolgen daarvan voor onder meer arbeidsmarkt, draagvlak voor voorzieningen, woningmarkt en zorgvraag en het zoeken naar praktische oplossingen om hier in de toekomst op een goede manier op in te kunnen spelen. Door in dit transnationale project met andere Europese regio's samen te werken kunnen kennis en ideeën uitgewisseld worden en kan geleerd worden van elkaars ervaring. Het biedt verder zicht op 'best practices' en biedt de mogelijkheid om demografische veranderingen hoger op de politieke en bestuurlijke agenda te krijgen, zowel binnen de regio, als op nationaal en Europees niveau.

SURF

Er is een Interreg-aanvraag voor het Europese stadsrandenproject SURF ingediend. Enschede is Lead Partner van dit project, in nauwe samenwerking met de provincie Overijssel.

Voor het overall-project SURF zijn er twee einddoelen:

1. Nieuwe managementinstrumenten voor stadsranden
 2. Meer Europese aandacht voor stadsranden: stadsranden hoger op Europese agenda.
- Daartoe wordt onder meer een internationaal kennisnetwerk opgezet onder leiding van Leeds Metropolitan University, hetgeen moet uitmonden in een internationale leerstoel. Daarnaast willen we het SURF-gedachtengoed inbrengen in PURPLE, een Europees netwerk van stedelijke regio's met agrarische gebieden..

In november 2008 wordt de uitslag van deze aanvraag verwacht. Als deze positief is loopt het project van 1 januari 2009 tot 1 januari 2012. De volgende Netwerkstadprojecten zijn ingebracht:

Almelo Northern park

The Northern Park project offers an interesting case in which the following for SURF relevant themes and issues can be addressed

- The green spaces which separates cities are under pressure. These green spaces are very valuable since these offer space for leisure, sport and nature conservation and education. It would be very interesting to learn how other European cities deal with this pressure on green spaces.
- Important element is the smart design of connection of city centres with fringes and rural areas. Easy access of the fringes and rural areas out of the city centre is considered an important stepping stone in increasing the attractiveness and economic development of the fringes and rural areas.
- The participation of citizens is essential in designing fringes, rural areas, infrastructure and services in these areas.

Hengelo The Weusthag experiment

With the SURF-partners we expect to share practical notions. For example about: local involvement of partners and the process of community engagement; marketing and communication and the organisation of the city region and the implication for Hengelo. It will be development by acting and learning by doing and transnational exchange of knowledge and experience. So there will be a close link between development, transnational knowledge exchange with partners and practise/implementation. Special attention will be paid to realisation of proposed (private) initiatives.

Enschede A recognizable and sustainable urban fringe around the city

Enschede and its surrounding region are actively developing policies and investment schemes for the urban fringe. They consider the fringes as very valuable zones that require specific focus since the zones are under ever increasing pressure of urban development. Enschede is part of a typical city-region, i.e. the metropolitan area Netwerkstad Twente. Both economic development and landscape and environmental policies tend to be more and more developed on this city-region level. Enschede is convinced that more city-regions in the NWE-area face similar challenges and therefore stepped forward to take the lead in the SURF-project.

7. Internationale activiteiten in Twente

Naast de eerder genoemde activiteiten, worden vanuit de verschillende gemeenten en andere partijen in Twente allerlei andere activiteiten ontplooid op internationaal terrein. We noemen er enkele, die in 2008 de aandacht trokken.

World Trade Center Twente

Het WTC maakt deel uit van de World Trade Centers Association (WTCA) met meer dan 300 vestigingen in 100 landen. De doelstelling van de WTCA is het bevorderen van de internationale handel.

Tijdens de jaarvergadering in Shanghai in 2005 heeft de World Trade Centers Association aan Hengelo een licentie voor een World Trade Center (WTC) verleend. Een WTC vormt een spil in het net van instellingen en bedrijven die internationale activiteiten willen starten of uitbreiden. Dit negende actieve WTC in Nederland heeft de Nederlands-Duitse Euregio als verzorgingsgebied, inclusief het gebied Münster en Osnabrück.

De beoogde kernfuncties van het WTC Twente zijn:

- Exploitatie van kantoren, congreszalen en parkeerruimte
- Het platform voor alle aspecten van internationaal zakendoen
- WTC-academy voor internationaal georiënteerde ondernemers
- De WTC Business Club
- Organisatie van handelsmissies

Het WTC krijgt een centrale plek in de stationsomgeving van Hengelo, het toekomstige Centraal Station Twente, die als onderdeel van het project Hart van Zuid, het oude Stork en Dikkersterrein, grootschalig wordt vernieuwd. Het WTC is gepland op de huidige plaats van het ROC (de oude MTS). De organisatie van het WTC Twente betreft per 1 september 2008 een tijdelijk onderkomen in de kantorenflat De Bolder bij het station in Hengelo. Het gaat zich vestigen op de bovenste verdieping van het gebouw.

De Regioraad heeft op 21 mei 2008 besloten om het WTC Twente op te nemen in de Agenda van Twente, het programma dat samen met de Innovatieroute de hele regio Twente een krachtige economische impuls moet geven. WTC past volgens de Regioraad en uitstekend bij de ontwikkeling van het huidige NS-station in de Hengelose binnenstad tot het Centraal Station Twente. En ook het Centraal Station Twente maakt deel uit van de Agenda van Twente.

Strategielijn

Werkzaamheden richten zich met name op strategielijn 2 en 3.

Verantwoordelijk

Bestuurlijk: J. Bron

Ambtelijk: F. Faber

Huis voor Europa Twente

Passage uit het in september 2008 opgestelde ondernemingsplan:

Vanuit de overtuiging dat een verenigd Europa een bijdrage zal leveren aan blijvende vrede, vrijheid en vooruitgang van het gehele continent en dat Europa een rijkdom aan culturen kent,

heeft de Hengelose gemeenteraad in 2006 meegewerkt aan de oprichting van een Huis voor Europa Twente, thans in stichtingsvorm.

Informatie verstrekken over Europa is de core business van het Huis voor Europa Twente. Het Huis voor Europa Twente wil burgers, bedrijven en bestuurders aanzetten tot Europese samenwerking teneinde de betrokkenheid en het begrip tussen burgers van verschillende landen te vergroten en om verdraagzaamheid en respect te ontwikkelen in het belang van duurzame vrede en veiligheid. Het Huis voor Europa Twente doet deze doelstelling steunen op een tweetal pijlers, te weten:

- a) het zijn van een informatiecentrum over Europa voor Twentse burgers en
- b) activiteiten in de vorm van (inter)culturele en/ of muzikale uitwisselingen, het stimuleren van het (politieke) debat en het organiseren van exposities, congressen of informatiecampagnes.

Doelstelling daarbij is om Europa concreter en bereikbaarder te maken voor alle burgers in de (Twentse) samenleving. In het bijzonder zijn daarbij jongeren in de leeftijd van 12- 18 jaar die voortgezet onderwijs volgen en studenten aan middelbaar-, hoger- en universitair onderwijs doelgroepen van het Huis voor Europa.

De *meerwaarde* van het Huis voor Europa Twente ten opzichte van alleen een informatiedesk over Europa voor burgers zal zijn dat *actief* onderwijsinstellingen, niet alleen basisscholen en het voortgezet onderwijs, maar ook ROC Twente, Hogeschool Saxion en Universiteit Twente (UT) educatieve ondersteuning bij lesprogramma's, colleges e.d. zal worden geboden. Het Huis voor Europa Twente biedt zich bovendien aan om ten behoeve van Saxion en UT congressen, seminars t.b.v. haar studenten voor de diverse aspecten van Europa te organiseren. Bevordering en aanpak van grensoverschrijdende *veiligheid* is er daar één van. Daarnaast bevordert het Huis voor Europa uitwisselingen van met name jongerengroepen op intercultureel en/ of muzikaal gebied.

Het Huis voor Europa zal voorts inspelen op de landen die het voorzitterschap van de EU voor hun rekening nemen.

De *ambitie* van het Huis voor Europa Twente is dat de stichting in 2012 zonder c.q. met beperkte financiële middelen van de gemeente Hengelo en met een eigen stichtingsbestuur op eigen benen moet kunnen staan. De stichting zal tegen die tijd het toonaangevende instituut in Twente zijn dat zich vooral in coördinerend opzicht met het product "EUROPA" bezig houdt. In dit opzicht zal het Huis voor Europa Twente het communicatiebeleid van het kabinet Balkenende IV ten opzichte van Europa concrete invulling geven.

Internationale School Twente

In augustus is aan de Prinsenschool in Enschede de Internationale School Twente van start gegaan, een afdeling die officieel voldoet aan de voorwaarden voor de IGBO status, zodat kinderen ook in het buitenland probleemloos verder kunnen gaan met een vervolgopleiding.

Internationaal onderwijs in Nederland wordt aangeboden in speciale afdelingen, verbonden aan normale Nederlandse scholen voor het basisonderwijs. Internationaal Georiënteerd Basis Onderwijs (IGBO) in Nederland is onderwijs in de Engelse taal, gebaseerd op het Nederlandse onderwijs en gericht op een specifieke 'internationale' doelgroep. Op de eerste plaats probeert het internationale onderwijs te voldoen aan de wensen en behoeften van het internationale bedrijfsleven en diens werknemers. Internationaal onderwijs biedt hoog niveau onderwijs aan voor kinderen met de Nederlandse of een buitenlandse nationaliteit.

Het voornaamste doel van internationaal onderwijs is om kinderen optimaal voor te bereiden op de omschakeling naar Engelstalig onderwijs in het buitenland of naar volledig Nederlands onderwijs. Een bijkomstig doel is om deze kinderen zoveel kennis van de Nederlandse taal aan te bieden dat ze (tijdelijk of voorgoed) kunnen functioneren in de Nederlandse gemeenschap. Het gaat bij dit project dus om het investeren in mensen.

De oprichting van gecertificeerd IGBO onderwijs wordt ondersteund door het Stichting Internationaal Onderwijs (SIO) Twente. De provincie, het bedrijfsleven, sponsors, ouderbijdragen en een bijdrage vanuit de Agenda van Twente, maken het mogelijk dat Twente zich kan ontwikkelen als internationale kennisregio waarin deelname aan erkend Internationaal onderwijs mogelijk is.